ISSN 2181-7138

МУАЛЛИМ ҲӘМ ҮЗЛИКСИЗ БИЛИМЛЕНДИРИЎ

Илимий-методикалық журнал

2023

1/1-сан

Өзбекстан Республикасы Министрлер Кабинети жанындағы Жоқарғы Аттестация Комиссиясы Президиумының 25.10.2007 жыл (№138) қарары менен дизимге алынды

Қарақалпақстан Баспа сөз ҳәм хабар агентлиги тәрепинен 2007-жылы 14-февральдан дизимге алынды. №01-044-санлы гуўалық берилген.

Нөкис

МАЗМУНЫ

ТИЛ ҲӘМ ӘДЕБИЯТ

Nusratova H. Ch. Ilmiy-ommabop matn va maqolalarning janriy xususiyati hamda ifoda usullari 6
Rustamova Z. Dialektal korpus korpus lingvistikasining o'rganish ob'ekti sifatida 16
Bakiyeva H. S. Ona tili ta'limida o'quvchilarning matn ustida ishlash va matn yararish ko'nikmalarini shakllantirish 21
Рамазанова Р. А. Технология критического мышления на уроках русского языка и литературы 27

ПЕДАГОГИКА, ПСИХОЛОГИЯ

Ibadullayev Q. M. O'rta talimga innovatsiyalarni joriy etishning mamlakatimiz ijtimoiy taraqqiyotidagi ahamiyati 34
Xolmatova S. K. Jismoniy imkoniyati cheklangan o'quvchilar organizmining funksional holatini baholash uslubiyati 38
Narimbaeva L. K. Talabalarni intellektual-ijodiy qobiliyatini pivojlantipishning muhim xususiyatlari va komponentlari 44
Rustamov L. X. Uzluksiz pedagogik amaliyotni tizimlashtirish jihatlari 51
Tursaotov A. E. Uzluksiz pedagogik amaliyotni tizimlashtirishning pedagogik shartlari 55
Mirzakarimova M. M. O'quvchilarning tadbirkorlik ko'nikmalarini rivojlantirishda clil texnologiyalari 60
Jumanova F. U. Dars- ta'limni tashkil etishning asosiy shakli 64
Обидов А. Э., Джураев А. С. "Адаптив таълим" ҳодисаси ва унинг ўзига хослиги 69
Бозорова М. Қ. Ўқувчи-ёшларнинг миллий-маънавий тарбияси ривожланишида этнопедагогик ғоялардан фойдаланиш 82
Yarashev A. N. Xalq og'zaki ijodi namunalari vositasida o'quvchilarda ijtimoiy faollik ko'nikmalarini rivojlantirishning didaktik ta'limoti 86
Otamurodova Sh.Q. Diversifikatsiya tamoyilining talabalar kreativ potensialini yuzaga chiqarishdagi o'rni 92
Mamanazarova N. K. Xalq ta'limi tizimi boshqaruvida marketing xizmatlarini tashkil etish mexanizmi 100
Egamberdiyeva M. Maktabgacha talim tashkiloti tarbiyalanuvchilarining ijtimoiy rivojlanish kompetentsiyasini shakllantirish usullari 107
Шерматов Б. Б. Педагогические условия реализации модели социально-профессиональной адаптации курсантов 112
Нигманов Б. Б. Формирование здоровьесберегающей модели поведения студентов в период дистанционного обучения 117
Мухамеджанов Ш. М. Педагогические основы формирования ценностного отношения школьников к здоровому образу жизни 122
Нурманова Н. Қ. Применение интегративного модульного обучения как метода повышения качества образования 129

МИЛЛИЙ ИДЕЯ ҲӘМ РУЎХЫЙЛЫҚ ТИЙКАРЛАРЫ, ТАРИЙХ, ФИЛОСОФИЯ

Алтинов И. И. Ўзбекистонлик тиббиёт ходимларининг иккинчи жаҳон уруши йилларида кўрсатган жасорати (Қорақалпоғистон фарзанди, ҳарбий врач, заҳирадаги подполковник, профессор, Заиров Қаюм Сабирович хақида) 135
Давлетбоев Д. Е. Қорақалпоқ халқининг лочини 141

ФИЗИКА, МАТЕМАТИКА, ИНФОРМАТИКА

Asanova U. S. Tálimde xabar texnologiyalar páninde talabalardiń óz betinshe jumislarin shólkemlestiriwdiń ózine tán ózgeshelikleri 148
Isaqov J. A. Grafik ta'lim samaradorligini oshirishda yagona grafikaviy tartibning ta'limiy imkoniyatlari 152
Isaqov J. A. Umumiy o'rta ta'lim tizimida o'qitiladigan o'quv fanlarida qo'llaniladigan grafik tasvir turlari 157
Polotov K. K. To'g'ri chiziq va tekislikning perpendikulyarligi va ikki tekislikning o'zaro perpendikulyarligi 162
Тургунбаев Р. М., Алламбергенов И. Х., Аллаберганов Б. И. Бўлғуси математика ўқитувчиларининг назарий тафаккурини шаллантиришда ўқув тезаурусидан фойдаланиш 167
Azatova S. N. Tenglamalarni yechishga o'rgatishda o'quvchilarda tartibga solish universial o'quv harakatlarini shakllantirish haqida 173

БАСЛАЎЫШ КЛАСС, МЕКТЕПКЕ ШЕКЕМГИ ТӘРБИЯ

Shanasirova Z. Y. Maktabgacha yoshdagi bolalarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalash hamda nutqini rivojlantirish yo`llari 179
Xurvaliyeva T. L. Maktabgacha ta'limda art-texnologiyalardan foydalanish 185
Abdullayev A. A. Tabaqalashtirish asosida jismoniy tarbiya darslarini tashkil etish mexanizmlari 189
Teshabayeva Z. S. Bolalar rivojlanishida ijtimoiy institutlarning ro`li 194
Nosirova R. X. Maktabgacha ta'lim tashkilotining oila, maktab va mahalla bilan hamkorligining klasterli yondashuvlari 198
Xidoyatova N. A. Maktabgacha ta'limda qo'llaniladigan o'yinlar va ularni tashkil etish metodikasi 204
Karimjonova D. A. Maktabgacha ta'lim muassasalarda tarbiyalanuvchilarni ijodkorligini rivojlantirishning interaktiv metodlari 208
Tursunboyeva M. D. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida "ilm fan va tabiat" markazida bolalarni tabiat bilan tanishtirish shakllari 213
Abdijjaborova S. Q. Milliy harakatli o'ynlar vositasida boshlang'ich sinf o'quvchilarini ahloqiy tarbiyalash 218
Soatov E. M. Harakatli o'yinlar klasteri sharoitida amaliy ko'nikmalarni shakllantirish jihatlari 222
Abdijjaborova S. Q. Boshlang'ich sinf o'quvchilari harakat faoliyatini jismoniy vositalar orqali shakllantirish muammolari 227
Ismanova M. A. Maktabgacha yoshdagi bolalarda atrof- muhit va uning muammolari 231
Atabekov F. O. Ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar jismoniy tarbiyasi 237
Buriyeva A. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida "ilk qadam davlat dasturi" asosida o'yinlar orqali bolalarning qobilyatlarini rivojlantirish 241
Ilesova L. A. Maktabgacha ta`lim tashkilotlarida tarbiyachining tutgan o`rni 244
Abduraximov D. D. Bolalarning muvozanat qobiliyatini shakllantirishda maxsus jismoniy mashqlar komplekslaridan foydalanish 248
Azamatova D. Sh. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida markazlar faoliyatini tashkil etishda steam texnologiyasini qo'llashning ahamiyati 252
Xodjaxanova K. X. Maktabgacha yoshdagi bolalarda tasviriy savodxonlik elementlarini shakllantirish muammolari 257
Ilesova L. A. Maktabgacha ta`lim tashkilotlarida bolalarni tabiat bilan tanishtirish 261
Abdullayeva L. U. Bo`lajak tarbiyachilarda akmeologik yondashuv asosida ta'lim jarayonini tashkil etish texnologiyalarini takomillashtirish 267

MAKTABGACHA TA'LIM MUASSASALARDA TARBIYALANUVCHILARNI IJODKORLIGINI RIVOJLANTIRISHNING INTERAKTIV METODLARI

Karimjonova D.A.
ChDPU "Maktabgacha ta'lim metodikasi" kafedra o'qituvchisi

Таянч сўзлар: машғулот, таълим, тадкикот, инновация, интерактив, рефлексия, энержайзер.

Ключевые слова: обучение, образование, исследования, инновации, интерактив, рефлексия, энерджайзер.

Key words: lesson, education, research, innovation, interactive, reflection, energizer.

Maktabgacha ta'lim bola sog'lom, har tomonlama kamol topib shakllanishini ta'minlaydi, unda o'qishga intilish hissini uyg'otadi, uni muntazam ta'lim olishga tayyorlaydi. Maktabgacha ta'lim bola olti-yetti yoshga yetgunicha davlat va nodavlat maktabgacha tarbiya bolalar muassasalarida hamda oilalarda amalga oshiriladi. Maktabgacha ta'lim maqsadi va vazifalarini ro'yobga chiqarishda mahallalar, jamoat va xayriya tashkilotlari, xususan tarbiyachilar katta rol uyniydi.Bugungi kunda maktabgacha ta'lim tashkilotlarida murg''ak qalblarga ega bo'lgan avlodga ta'lim tarbiya berayotgan tarbiyachilarning oldilarida eng muhim vazifalaridan biri ham bolalarning bunyodkorlik xislarini tarbiyalash, ijodkorlik va kreativlik ko'nikmalarini tarbiyalash, hamda tabiat yaratgan boyliklardan oqilona foydalanish ruxida tarbiyalashdandan iborat.

Oxirgi vaqtlardagi ta'lim-tarbiya mazmuni, shakli, vosita va metodlarini yangilashga e'tibor berish, maktabgacha ta'limga oid innovatsiyalarni izlash, uni ta'lim-tarbiya jarayoniga, tarbiyachilarning pedagogik faoliyatiga kiritib borishda ularning malaka oshirish tizimining ahamiyati kattadir. Ayniqsa, pedagogik faoliyatga ilg'or pedagogik texnologiyalarni tatbiq etish, innovatsiyalarni joriy etish, o'qituvchi va tarbiyachilarni zamonaviy usullardan foydalanish, ko'nikma va malakalari bilan qurollantirish malaka oshirish tizimi oldiga qo'yilgan vazifalar zamirida amalga oshirilmoqda.

Hozirgi vaqtda dunyo psixologlari ta'kidlaganidek, «indigo» bolalar dunyoda sodir bo'layotgan voqea-hodisalarni ya'ni ularni dunyoqarashlari kattalarga nisbattan tez sezmoqdalar. Shuning uchun bugungi kun tarbiyachilari oldida

bir qator dolzarb vazifalar turibdi. Shulardan biri ta'lim jarayonida interaktiv usullardan foydalanishdir. Shuning uchun ham maktabgacha pedagoglarni pedagogik faoliyatini hamda dunyoviy bilimlarini va ta'lim tarbiya tizimini rivojlantirish hozirgi zamon davr talabidir. Maktabgacha ta'lim tarbiyani rivojlantirish uchun quyidagilarni amalga oshirish lozim bo'ladi:

– malakli tarbiyachi va pedagog kadrlarni ustuvor ravishda tayyorlash;
– bolalarni oilada tarbiyalashni tashkiliy, psixologik, pedagogik va uslubiy jihatdan ta'minlash;
– zamonaviy o'quv-uslubiy qo'llanmalar, texnik vositalar, o'yinchoqlar va o'yinlar yaratish hamda ularni ishlab chiqarish;
– maktabgacha yoshdagi bolalarni xalqning boy madaniy-tarixiy merosi va umumbashariy qadriyatlar asosida ma'naviy-axloqiyjihatdan tarbiyalash uchun shart-sharoitlar yaratish;
– maktabgacha muassasalarning harxil turlari uchun turli variantlardagi dasturlarni tanlab olish, maktabgacha tarbiyaning barcha masalalari bo'yicha malakali konsultatsiya xizmati ko'rsatish imkoniyatini yaratish;
– maktabgacha tarbiya va sog'lomlashtirish muassasalari tarmog'ini qo'llab-quvvatlash varivojlantirish mexanizmini ishlab chiqish.

Tarbiyachilarni interaktiv usullardan oqilona, maqsad va sharoitga muvofiq tarzda didaktik tamoyillarga asoslangan holda foydalanishga o'rgatish bugungi kunda zamonaviy pedagogikaning muxim masalalaridan biri hisoblanadi. Maktabgacha ta'lim muassasalarda tarbiyachilar o'z faoliyatlariga zamonaviy usullarniga oid ilmiy maqolalar, risolalar, tatbiq etib kelmoqdalar. Ba'zan, interaktiv usullarning mohiyati va maqsadini to'liq anglamagan holda qo'llamokdalar. Shuning uchun malakaoshirish jarayonining o'zida interaktiv o'kuv muhiti yaratilib, tarbiyachilar uning bevosita ishtirokchisiga aylansalar, ya'ni xar bir interfaol usulni bevosita o'zlaridan utkazib uzlashtirsalar, ushbu usullarni maktabgacha ta'limga moslashtirib, amaliyotga tatbiq etishlarish unchalik oson va qulay kechadi.

Maktabgacha ta'lim muassasalarida interaktiv usullardan «Aqliy hujum», «Rolli o'yin», «Kichik guruhlarda ishlash», «Bahs munozara», «Galereyaga sayr», «Klaster», «Bumerang», «Enerjayzerlar» dan foydalanish mumkin. Tarbiyachi mashg'ulot o'tkazish jarayonida mashg'ulotning boshi va oxirida mavzu yuzasidan bolalarning tushunchalarini aniqlash hamda olgan bilimlarini mustahkamlash uchun aqliy hujum usulidan foydalanishi maqsadga muvofiq. «Kichik guruhlarda ishlash» bolalarning o'zaro muloqot va fikr almashuviga asoslanadi. Bo'nda guruhda tahlil qilish, tekshirish asosida berilgan mavzu ishlab chiqiladi. «Rolli o'yinlar»da bolalarga biror muammoli vaziyat beriladi. Bolalar bu muammoni uziga xos metod yordamida real hayot holatlarini jonlantiradilar.

Bahs-munozara metodida bolalarga bir kun oldin mavzu beriladi. Bolalar savollarga ota-onalaridan so‘rab og‘zaki javob topib keladilar hamda berilgan savollarga javoblar «bahs-munozara» asosida olib boriladi. Pedagogik texnologiya – bolani mustaqil ijod qilish, bilim olish, fikrlashga o‘rgatishni kafolatlaydigan jarayondir.

Metodika – pedagogning bilimi, ko‘nikmasi, mahorati, shaxsiy sifatlari, temperamentiga bog‘liq bo‘lib, ma’lum shaxs, pedagog uchun qulay bo‘lgan o‘qitish usullari va yullari majmuidir. U alohida metodikalarga ajratiladi: Pedagogika fani ma’lum o‘quv fanlarini o‘qitish qonuiniyatlarini tadqiq qiladi. Bolaga bilimlar tayyor holda berilmaydi, u kelgusida bilimlarni manbalardan mustaqil oladigan, fikrlay olish, mustaqil pozitsiyada to‘ra olishga o‘rgatiladi. Barcha bolalarni o‘z qobiliyatlari ehtiyojlari darajasida albatta o‘zlashtirib olishlari kafolatlanadi.

Kadrlarni o‘qitish va tarbiyalash milliy tiklanish prinsiplari va mustaqillik yutuqlari, halqning boy milliy, ma’naviy va intellektual salohiyati hamda umumbashariy qadriyatlarga tayangan, insonparvarlikka yo‘naltirilgan ta’limning mazmuni davlat ta’lim standartlari asosida isloh qilinadi. Tarbiya oluvchining shaxsiga, unda ta’lim va bilimlarga bo‘lgan ishtiyoqni kuchaytirishga, mustaqil ish tutishni, iftixor va insoniy qadr-qimmat tuyg‘usini shakllantirishga alohida e’tibor berish maqsadga muvofiq.

Yuqorida keltirilgan interaktiv usullar va metodlardan foydalanish maktabgacha ta’lim sifati va samaradorligiga erishishda muhim ahamiyat kasb etadi. Tarbiyachining mashg‘ulotga tayyorgarlik modulini qullash usullari bilan tanishtirish muhim ahamiyat kasb etadi. Aytish joizki, xar bir mashg‘ulot avvalida tarbiyachi «bugungi pedagogik vaqtda bolalarga nimalarni o‘rgata olaman?» degan savolni o‘z oldiga quyishi va aniq maqsadni belgilab olishi zarur. Shuning uchun xar bir tarbiyachi tayyorgarlik modulini yaratishida pedagogik vaziyat uchun ketadigan tahminiy vaqtni aniq belgilashi lozim. Yuqoridagilardan kelib chiqqan holda, interaktiv usullarni qullab tayyorlov guruhida tajriba-tadqiqot mashg‘ulotining tarbiyachi tomonidan tayyorgarlik moduli va mashg‘ulot ishlanmasidan namuna keltiramiz: Mavzu: Havo bilan tanishtirish.

Tarbiyachi: Bolalar hozir men sizlarga bir topishmoqni aytaman. Topishmoqning javobini topsangiz, sizlarni taqdimlaymiz. Agar qulimizdagi sharni damlasak, uni ichida nimani ko‘ramiz?

– Bolalar: Havo.
– Tarbiyachi: Ayting-chi, atrofimizdagi havoni ko‘ramizmi?
– Bolalar: Yo‘k, kurmaymiz.
– Tarbiyachi: Bolalar havoni kurish va bilish uchun uni tutishimiz kerak.
– Tajriba: «Kurinmasni tut!».

- Tarbiyachi: Hammangiz stol ustidagi polietilen xaltani qulingizga oling, unda nima borligini aniqlang?
- Bolalar: U bo‘sh.
- Tarbiyachi: Uni olib bir necha marta puflaymiz, endi uni buraymiz, xalta havoga to‘ldi, havo tuldirilgan xaltacha yostiqqa o‘xshaydi. Havo butun yostiqchaga o‘rnashib xaltachani egalladi.

Agar biz uni yechib yuborsak nima bo‘ladi?

- Bolalar: Xaltadagi havo chiqib ketadi, buyum o‘z holiga qaytadi.
- Tarbiyachi: Havoni sezish uchun uni tutishimiz kerak ekan, biz bo‘nga erishdik.

Har bir guruh a’zolari davra kurib, bir-birlarining qullarini maxkam ushlaydilar. Tarbiyachi har bir guruhga birnechta shar beradi. Ularning vazifasi qullarini quyib yubormasdan sharlarni havoda iloji boricha ko‘prok uynatishdan iborat. Yerga tushgan sharni olish mumkin emas. Sharlarni uzoq vaqt havoda ushlab uynatgan guruh g‘olib deb topiladi.

Interaktiv o‘qitish mashg‘ulotini o‘tkazishda quyidagilarga e’tibor qaratishingiz tavsiya etiladi:

- Mashg‘ulot ishtirokchilariga, mavzuni tanlash:
- ishtirokchilar yoshi, ularning qiziqishlariga;
- mashg‘ulot o‘tkazishning vaqtinchalik belgilari;
- shu mavzuda ushbu guruhlar bilan avval mashg‘ulot o‘tkazilganmi?
- Shu mashg‘ulotga guruhning qiziqishi.

Kerakli shartlar quyidagilar:

- Mashg‘ulot maqsadi.
- Tarqatma materiallar.
- Texnik jihozlar.
- Ishtirokchilar.
- Asosiy savollar, ularning ketma-ketligi.
- Hayotdan amaliy misollar. Har bir mashg‘ulotda bo‘lishi kerak bo‘lgan aspektlar:
- Yechimi kerak bo‘lgan muammoni aniqlash.
- Ishtirokchilarni tanishtirish (tanishuv uchun mashg‘ulotlar, emotsional siquvlarni bartaraf etish).
- Kelajakda olingan bilimlarni qo‘llash.
- Amaliy qism. Interaktiv metodlar:
- Tanishuv, «Muzyorar» o‘yin.
- Davra suhbati.
- Aqliy hujum.
- Rolli o‘yinlar.
- Kichik guruhlarda ishlash.

– Juftlikda ishlash.
– Bahs-munozara.
– Galereyaga sayr.
– Enerjayzerlar.

Ushbu interfaol usullardan foydalangan holda turli qiziqarli mashg‘ulotlarni tashkil qilish va o‘tkazish bolalarning ta’lim olishga bo‘lgan qiziqishlarini oshirib, ijodiy qobiliyatlarini rivojlantiradi, interfaol usullarni amalda qullash natijasida bolalar bu usullarni o‘zidan o‘tkazib, kuproq amaliy bilim va kўnikmalarni egallaydilar.

Yukoridagi fikrlardan xulosa qilib qo‘yidagilarni aytish joiz:

– maktabgacha yoshdagi bolalar qiziquvchan, harakatchan, tashabbuskor, erkin fikrlovchi, ko‘zatuvchan, sog‘lom bo‘lishi kerak. Hozirda xar bir bola erkin ijod qilishi va o‘zining qobiliyatini ko‘rsata olish xuquqiga ega.
– noan’anaviy mashg‘ulotlarda ilg‘or pedagogik texnologiyalarga asoslangan holda mehr bilan bolalarga iqtidorini namoyon qilishiga sharoit yaratib berishimiz zarur.
– tarbiyachilarning o‘tayotgan mashg‘ulotlari zamon talablari asosid bo‘libgina qolmasdan, tarbiyalanuvchining o‘zi ham bu mashg‘ulotdan zavq olsin;

Adabiyotlar:

1. «Ўзбекистонда мактабгача таълим тизимини модернизациялаштириш – юксак маънавиятли келажак авлодни тарбиялаш негизидир» мавзусидаги Республика илмий-амалий анжумани материаллари. - Т., 2009. .М.Усмонова.
2. 6-7-ёшли болалар нутқини ривожлантиришда таълимий машғулотларнинг ўрни. Журнал дошкольного образования, (№1) Usmonova, M. (2021).
3. Кичик мактаб йошдаги боланинг мотиватция соҳасини ривожланиши: Журнал дошкольного образования, 2(2).
4. А.Каримжаноа, Д.А.Каримжанова.”Ўқув муассасаларда меъёрий ҳужжатларни юритиш.” Ӯқув қулланма.Ташкент, 2020 й.
5. А.Каримжанов, Д.А.Каримжанова. “Бозӣ ва инкишофи нутқи наврасон”. Ӯқув қулланма. Ташкент, 2021 й.
6. Г. Ҳамидова., Ф.Нумонжонова. Мактабгача ёшдаги болалар интеллектуал қобилиятларини интерактив методлар орқали ривожлантириш. Таълим, фан ва инновация, 2020/2

РЕЗЮМЕ

Мақолада мактабгача таълим муассасаларидаги болалар интеллектуал қобилиятларини ривожлантиришда, тарбиячилар томонидан педагогик жараённи ташкил этишда интерактив методлардан фойдаланишнинг самарали усуллари курсатилган.

РЕЗЮМЕ

В статье показаны эффективные способы использования интерактивных методов в развитии интеллектуальных способностей детей в условиях дошкольного образования, организации педагогического процесса воспитателями.

SUMMARY

The article highlights the issues of effective use by teachers of interactive methods in the organization of the pedagogical process in the formation of intellectual abilities in children in preschool educational institutions.

ISSN 2181-7138

Т. Н. Қары Ниязий атындағы Өзбекстан педагогикалық
илим-изертлеў институтының Ж. Орынбаев атындағы Қарақалпақстан филиалы

«МУҒАЛЛИМ ҲӘМ ҮЗЛИКСИЗ БИЛИМЛЕНДИРИЎ»

№ 1/1
Нөкис — 2023

Басып шығыўға жуўапкер:
А. Тилегенов

Баспаға таярлаған:
А. Тилегенов, Р. Утепов

Компьютерде таярлаған:
П. Реймбаев

Мәнзил: Нөкис қаласы, Ерназар Алакөз көшеси №54
Тел.: 224-23-00
e-mail: uzniipnkkf@umail.uz,
mugallim-pednauk@umail.uz
www.mugallim-uzliksiz-bilim.uz

Журналға келген мақалаларға жуўап қайтарылмайды, журналда жәрияланған мақалалардан алынған үзиндилер «Муғаллим ҳәм үзликсиз билимлендириў» журналынан алынды, деп көрсетилиўи шәрт. Журналға 5-6 бет көлеминдеги материаллар еки интервалда TIMES NEW ROMAN шрифтинде электрон версиясы менен бирге қабыл етиледи. Мақалада келтирилген мағлыўматларға автор жуўапкер.

Оригинал-макеттен басыўға рухсат етилди 18.01.2023. Форматы 70x100$^{1}/_{8}$
«Таймс» гарнитурасында офсет усылында басылды.
Шәртли б.т. 52,5 . Нашр. т. Нусқасы _____ Буйыртпа №